

Onderzoek naar het geestelijk welzijn van Nederlanders

Op 3 december startte het Trimbos-instituut met Nemesis, een grootschalig onderzoek naar het ontstaan en voorkomen van psychische aandoeningen en lichamelijke klachten die hiermee verband kunnen houden. Voor deze enorme studie - de kosten lopen in de miljoenen - worden 7000 Nederlanders blootgesteld aan een diepgravend interview.

Het onderzoek legt zich toe op vragen die te maken hebben met het algeheel geestelijk welzijn van de Nederlandse bevolking, zoals: ervaren we veel stress, hoe vaak gaan we onze huisarts of de psycholoog en zijn we tevreden? 'Voor 1996 waren er geen betrouwbare cijfers over de psychische aandoeningen onder de bevolking', legt Ron de Graaf, hoofd van het programma epidemiologie van het Trimbos-instituut, uit.

'Het eerste Nemesisonderzoek uit 1996 - voorloper van de huidige studie - leverde toen een schat aan informatie op. Mede dankzij die nationale database zijn in de afgelopen tien jaar ongeveer 140 deelonderzoeken en tien proefschriften verschenen naar uiteenlopende onderwerpen binnen de geestelijke gezondheidszorg. Zo zijn er inmiddels allerlei risicofactoren vastgesteld voor psychische aandoeningen, weten we nu meer over de relatie tussen lichamelijke en geestelijke kwalen en is ook het gelijktijdig optreden van verschillende psychiatrische aandoeningen veelvuldig onderzocht.'

Nationale database

De nieuwe Nemesis zal opnieuw een nationale database opleveren waaruit onderzoekers informatie kunnen putten. Een groot verschil met het Nemesis onderzoek uit 1996 is dat onderzoekers in de nieuwe studie ook adhd, gedragsstoornissen, antisociale stoornissen en persoonlijkheidsstoornissen onder de loep zullen nemen - alle psychiatrische stoornissen waarvan de symptomen overwegend naar buiten zijn gericht. De Graaf: 'Hiervoor is in de samenleving tegenwoordig veel meer aandacht, daarom wil het ministerie van VWS - onze opdrachtgever - dat we ons ook daarop richten.'

Nederland psychisch niet gezonder

Uit het eerste Nemesisonderzoek bleek onder andere dat veertig procent van de bevolking ergens in zijn leven te maken krijgt met een psychische aandoening. De Graaf: 'Veel mensen schrokken van die informatie. Kennelijk is de samenleving zich er niet genoeg van bewust dat er veel mensen zijn die onder psychische klachten lijden.' Hoewel deze gegevens niet meer actueel zijn, verwacht De Graaf niet dat het nieuwe onderzoek grote kenteringen laat zien. 'We zijn nu tien jaar verder. Als je het over de geestelijke gezondheid van de hele bevolking hebt, is dat een korte periode. Maar je weet het nooit en onderzoekers kunnen niet eeuwig naar onderzoeksgegevens uit 1996 blijven verwijzen.' (JH)